

Hertzeg és *Bádeni* Márkgráf különös Békességkötéssekre nézve is, kikhez egyenesen magokhoz is erőss protesztátzió küldődött e' dologbann, a' Német-Birodalom' Feje' részéről.

A' Frantziáktól, *Károly* Fő-Hertzeg által meg-szabadított részei a' Német-Birodalomnak bátorságban vagynak a' rablástól: de azt meg-kíványnya tőlök a' Fő-Hertzeg, hogy a' mit tudtak volna adni a' pufztító ellenségnek: adják most azt a' magok Szabadítóiknak.

Német Nemzeti-Gárdák nevezetet nyertek *Károly* Fő-Hertzegtől az olyan Lakosai a' Német-Birodalomnak, kik a' Ts. K. Sereghez kaptsolják magokat, 's a' Fő-Hertzeg erántok a' Fr. Generálissághoz oly Levelet küldött, hogy a' közzülök elfogattatandókkal, úgy bánjanak a' Frantziák is, mint bánnak nálunk a' Fr. foglyokkal.

A' *Bassánói* verekedésbenn is igen erőssen viselte ugyan magát az ellenség, de még erőssobbenn *Veronánál* Nóvemb. 11-dikénn; a' midőn ha szerezentsés lehetett volna *Bonaparte*: -felette sokat nyert volna, 's ugyan azért reggeli 8 órától fogva meg se' is szűnt egész nap estig viaskodtatni Népét a' nagy eső-szakadásbann, hogy valami módra kereftül vághassa magát a' Miéinken, de Vitézeinknek bátorságát 's hívségét meg nem tántoríthatták semmi

szanyarúságok, melyekkel egybe vólt kötve, a' sok víz-gázolás és motsáros útkon való hegy-mászkalás, míg nem végre mind előlről mind óldalról szorítottván az ellenség Népünk által, kéntelenítetett magát hátra vonni. A' közzüle el fogattaknak számát 6 százra mondja, a' Kurírúl ide küldetett Generál Stabbéli Fő-Hadnagy Gróf *Khevenhüller*, kinek megindulásakor Báró *Alvinczy*' fő-quártéljában vólt már akkor egy nyereség-ágyú és 3 puskaporos szekér; az el fogattak közzül Generális *de Launay*, 7 Tiszt, és 180 Közember, kik azt vallották, hogy estek el és sebesedtek meg, 3000 Frantziák; mondták azt is, hogy *Massena* Fr. Generális, kiről minden Híradások úgy vóltak, hogy *Davidovich* F. M. L. unk ellen ment a' Korpusával, személy szerént jelen vólt ezen verkedésbenn.

A' *Római* Udvar, parantsolatokat küldött mindenfelé a' Birtokaiba, hogy írójának fel azokban laistromba, a' Férjfiúi nembéli Személyek, valakik tsak alkalmasok a' fegyverhordozásra, és a' felíratattaknak minden százából választásék ki egy, Katonának. Ekképpen 20 ezer új Katonája telik Pápa Ó Sz.gének, a' ki szakadatlanúl hozzá láttat az ágyúk' öntéséhez is, fegyver, sátor, munízió készíttetéshez 's a' t.

U u 2

A' *Nápolyi* Királylyal való Békesség-kötésről így ír egy *Párisi Újság*: Erős szívvel viselte magát ez a' Felség: de eleit is vette annak a' meg-aláztatásnak, melyre rá kellett állani egyéb meg-győzöttetteknek. Azért nints ebben a' kötésben, pénz milliókról; gabonáról; pár-tzipőről és-tszimáról, 's még tsak egy kéve-szalmáról is emlékezet. — Különösebb kívánságai a' Frantzia Respublikának az említett Kötésben ezek: 1.) Hogy a' *Nápolyi* Király, szoröss neutralitást tartson minden hadakozó Hatalmasságokra nézve, nem botsátván bé többet egyfzerre Azoknak hajóik közzül a' Kikötőhelyeibe, négynél. 2.) Hogy a' mely Frantziák, a' Frantzia változások eránt nyilatkoztatott vélekedéseikért el fogattattak két *Siciliábann*: szabadon botsáttassanak; 's confiscáltatott jószágaik visszfa-adattassanak. 3.) Hogy törvényessen fel-keresődjenek 's meg-büntessenek azok a' Személyek, kik az utolsó *Nápolyi* Fr. Követnek el lopták az Írásait. Igen hízelkedő hangon vagynak pedig még ezek a' kívánságok is fel-téve a' Fr. Respublika' részéről.

A' Békesség' munkálódása végett *Páris*ba küldtetett Követnek magának is értésére adatták azt a' Fr. Igazgatók eléggé, hogy Ők inkább szeretnének magával *Nagy - Britanniával* különössenn traktálni a' Békességről mint egyfzersmind a' Frigyesseivel is; valamint azt is, hogy a' mi-

ket nyert Anglia a' tengeren, nem nézheti úgy, mint tsupánn a' maga nyereségeit, mivel azokhoz, más Hatalmasságok' egygyességében jutott: azért is az említett nyereségeknek vizfiza-engedését nem lehet felvenni a' közönséges Békesség' fundamentomául. Már azólta officiális Újságjok által azt nyilatkoztatták ki, hogy leg-örömostebbenn esne nékiek, ha különössenn és elébb köthetnének Békességet a' Ts. K. Udvarral. Ennek, ígérík is az említett Újságban, (*Már is van foganatja a' Magyar Diétának*) hogy készek alkuba erefzkedni véle, a' kárai' meg-térítése felől: Anglia felől pedig azt mondják nagy fenynyen (*majd meg válik, hogy leszsz a' dolog' ki-menetele?*), hogy Frigyeseseiknek segítsége által vizfiza vehetik töle a' nyereségeit, ha vizfiza nem akarná adni Ö azokat a' maga Békességéért. — Fundamentomossann fel lehet tenni, hogy a' Frantzia Síreni Politika által nem hagygyák a' Bétsi és Londoni Udvarok, egymásnak esküdtt hívségjeket meg-tántorítatni, mert hiszik, hogy ha továbbra is szívesen dolgoznak egygyütt, tsak úgy lehet betsületessen a' Békességkötés.

Londonba, egy Udvari Kurír — *Sylvester* nevezetű — érkezett Oct. 31-dikén Párisból, az ott Békességet munkálódó Nagy-Britanniai Követtől Lord *Malmesbury*tól. Lord *Grenville* a' Státus-Secre-

tárus, azonnal öfzfze-hívatta magához a' Kabinétbéli több Minister-társait is, és mi- nekutánna vége lett a' tanátskozásnak dél- utáni négy órakor, parantsolatot vett egy Kurír, hogy kézzen tartsa magát, mert *Bétsbe* kell néki indulni.

Londonból 1-ső Növ. benn: 28 líneai hajóink; 25 Fregátink, és 11 kisebb nemű Katona-hajóink vagynak most a' Közép- tengerenn; melyekhez nagy segítséggel ké- szül *Colpoys* Admirális is, és az együtt lejendő Középtengeri egész erőnknek fő- kormányozására *Howe* Lordot kérte meg a' Király — a' mint hallatik — saját ke- zével írott Levelébenn.

A' Hadi dolgokra ügyelő Ministernek előadása szerént, 195 ezer főből fog állani a' jövő esztendőbenn az Angliai Ármádia, melynek tartására, szinte öt millió két- száz ezer font sterling kívántatik.

Hogy a' *Nagy - Britanniai* földre bé akarnak rontani a' Frantziák, és hogy *Irrlandiában* sokan találatnak, a' kik ké- szek lennének az ellenségnek ezen szándé- kát, Hazájok' kárával elő-mozdítani: e' két tárgyakat, oly hathatóssan terjesztette *Irr- landiában* (*Hiberniában*) a' Királyi Fis- kális Octób. 14-dikénn az Ország-gyüle- se' eleibe; hogy azokra nézve egyáltal- jábann szükségesnek ítélte, a' *Habeas Cor- pus* nevezetű Törvény' kötelező erejének egy ideig való fel-függesztetését: *Ponson-*

by nevű Tagja a' Gyűlésnek, ellene mon-
dott a' Kir. Fiskális' Feltételének: de tsak
hat voksokat nyerhetett a' maga részére;
a' Kiralyi Fiskális ellenben 136-ot a' ma-
gáéra: minekokaért az említett Törvény-
nek nem lesz ereje egy ideig, melynek
rendes folyamata szerént kívánhatja min-
den Lakosa Nagy-Britanniának, hogy ha
ő meg-árestálódik: 24 órák alatt vizsgál-
tassék meg az ügye, és ha semmi főben-
járó vétek reá nem bizonyosodik: mind-
járt szabadon bocsáttassék egy Kezes' sza-
vára, a' ki jót áll azért, hogy a' vádolta-
tott Személy, el igazítja törvényessenn a'
maga dolgát.

(Kezdő szavai a' suspendáltatott Törvénynek
ezek: Habeas Corpus, 's ezekről nevezetik Ha-
beas Corpus Actának vagy Törvénynek.)

A' Tuloni Fr. Kikötőhelybe, 32 lineai
hajók 's egynehány Fregátok érkeztek,

Spanyol-Országból. —

A' Gibráltár előtt fekvő *St. Roccói*
táborba ismét feles számú Katonaság ta-
karodott. Nagy Seregjek vagyon már ott
együtt a' Spanyoloknak.

Még ki se' hirdettetett vólt a' *Nagy-
Britannia* ellen való Hadjelentés *Mádrít-*
ban, és az Országnak egyéb részeibenn,
midőn már parantsolat ment a' *Cádixi* és
Carthagenai Kikötőhelyekbe, hogy indul-
janak ki onnét a' Hajósseregek. Egy *Cá-*
dixi Levél szerént, mely Octób. 7-dikénn

költ, öfzfe is kaptak vólt már egymással egy Ánglus és egy Spanyol Fregátok, melyek közzül az elsőnek le-tördelték a' golyóbisok az árbotzfáit.

(A' *Londoni Tudósítások* fzerént 14 Spanyol nagy Katona-hajók, Sept. véginn és Oct. eleinn, 3 napig üzték *Mann* Ánglus Admirális' Hajósseregét. A' mely ellenséges hajók leg-közelebb estek az Ánglusokhoz: azokat meg-kínáltatta *Mann* Admirális viadallal; de nem tetfzett nékiek az ajánlás. Oct. 2-dikánn ugyan tsak vólt alkalmatosságok el nyerni egy kised Katona-hajót, és tegnap egy szállító-hajót, a' melyen 50 Betegek vóltak, és a' századik Regiment' bagáziái.)

Az említett Hadjelentés, 5-dik Octóberben költ a' *S. Lorenzói Királyi palotából*, 's mindjárt meg-íratatott az Országba széljel minden Dikasztériomokhoz, 's az utánn hirdettetett ki *Mádrítbann*.

Elegyes Tudósítások.

A' *Hessen-Casseli Landgráf Párisi Követe*, Oct. 31-dikénn vólt közönséges audientziánn a' Direktóriumnál.

Brabántziábann, a' Klastromok' el törlése eránt ki adott parantsolatok által igen nagy zúgolódást okoztak a' Fr. Igazgatók. *Namurbann*, öfzfe-adták magokat ötfzáz Tímár-Legények, 's fel 's alá futkosvánn a' Városban, mindenütt kia-

báltak: *Élylyen a' Tsászár!* 's azt kiáltatták a' fő-írázsa-helyen vólt Katonasággal is.

Álbánia' Tartományya, az *Ádriai* tengernek napkeleti partján mefzse el nyúlik, 's magábann foglalja, a' régi Görög Illyriumot, Epirust és Macedoniát. Fő-Városa *Skutari*, a' hol lakó-helye vólt ama' híres *Macmut* Basának, ki már régtől fogva vont újjat a' Török Tsászárral, 's el bízván magát, a' fényes Portának általa lett sokszori meg-homályosíttatásában, még inkább fel-tette, hogy a' *Montenegróiakat*, kik *Skutarinn* felül a' hegyek között laknak, hatalma alá hajtsa: de bezeg meg-adá az árrát a' maga nyughatatlan és telhetetlen nagyra-vágyásának. — Elsőben tsak 12 ezer emberrel indúlt a' múlt Sept. ben, nevezett Szomszédjai ellen, kik is meg-értvénn közelgetését: Vezérül választották a' Görög Schismaticus Püspököt, a' ki iffjú korában Tiszt vólt az Orosz seregnél. Ez a' bátor Férjfiú meglátván *Macmutot*, feléje nyargalt, 's egy szál kardra hívta ki Azt, oly feltétellel, hogy a' melyik közzülök diadalmas lesz: annak a' Felekezetje legyen a' diadalmaszkodó Fél, 's ekképpen el-hárítódjék a' sok vérontás. *Macmutnak* nem tettzett vagdalkozni, hanem puskát rántott. Ugyan azt tselekedte tehát a' Püspök is: és mindketten rá löttek egymásra; de egygyik se'

találta a' másikat. Ekkor öfzsze - kapott a' két sereg, de *Macmut'* Embereit nyertessenn meg-sutamtatta a' Püspök' serege. Az ezen káros gyalázatból származott fézgyen még inkább néki mérgesítette *Macmut'* tot, ki is már másodszor húz ezer Emberral akarta meg-támadni vesztő szándékkal a' Montenegrinusokat: de ezeknek okos Vezérjek másodszor is győzedelmeskedett egy fortély által, (melynek meg-írását kén-telenítettünk mostanról el halasztani) még pedig úgy; hogy *Macmut* maga is meg-ölettetett, 's a' mint írják, nevezetessenn a' Püspök által, ki le-nyúzatván *Macmut'* testéről a' bőrt, meg-tömette azt szalmával, 's fejestől együtt *Konstántzinápoly*-ba küldötte ajándékul a' Nagy-Úrnak.

Bét s.

A' Katonai dolgokra ügyelő Udvari Cancelláriának fél ezttendőtől fogva vólt Erd. Elölülője, és a' második rendű Német Testörzök' Kapitánynya, Feldmarsall 's a' t. Gróf *Nostiz* (*Nosztitz*), 24 napokig tartott betegsége után, meg-halálozott Növ. 19-dikénn életének 69-dik ezttendejében. Jó-szívű derék Ember vólt. Hideg tetemei, ma vitettettek el Tseh-Országba *Falkenau*-ba, a' hol vagyon a' Família' temető-helye.

Magyar Ország.

A' mostani Ország-gyűléséhez intézett kívánságáról Felséges Úrunknak, az úgy

nevezett Királyi Propozitzióról emlékeztünk már két ízben: közöljük most annak igaz mássát is, mely így következik:

Sacrae Caesareae et Regio Apostolicae Majestatis Domini Domini Clementissimi Nomine, Serenissimo Archiduci, Reverendissimis, Reverendis, Honorabilibus, Spectabilibus ac Magnificis, Magnificis item, Egregiis, et Nobilibus, nec non Prudentibus ac Circumspectis Incltyti Regni Hungariae, et Partium eidem adnexarum Dominis Statibus et Ordinibus, qui, vel in Persona, vel etiam ablegationis munere fungentes, Nomine Principalium Suorum pro praesenti Generali Diaeta Regni, per aeternam Suam Majestatem Caesareo Regiam Clementissime indicta congregati sunt. Benigne intimandum:

Non dubitare Aeternam suam Majestatem Sacratissimam, e tenore benignarum Literarum Regalium Dominos Status et Ordines abunde intellexisse, quanta Cura et Sollicitudine Eadem Sua Majestas Sacratissima, pro Paterna Animi Sui Teneritudine, cunctas sibi subditas Nationes, et Haereditarias Provincias, adeoque percharum etiam istud Hungariae Regnum, ab omni Hostili furore, et invasione tutum, securumve praestare desideret, cui, si aliquando, nunc praesertim exitiale imminet periculum, dum Natio Gallica, suis velut emota Sedibus, pertinaci, quod ante qua-

driennium sine justa Causa indixit, bello, legitimis quibusvis Imperiis, Christianae Religioni, et Universae Nobilitati excidium parat, ut istis praevis prostratis, tanto facilius, imo certius reliquam Hominum Classem Sua opprimat Tyrannide. Natio haec olim a Cultura Morum celebris, hodie Crudelitate, ferocia, et impietate nulli barbarorum cedit. Immanitatis hujus tam ipse Gallicanus Populus, qui sub propriis, quas sibimet conscivit, Calamitatibus tabescit, quam et spoliatae in Imperio Romano Germanico Urbes et Oppida, flammis Villae Consumptae, et lugubris oppressa Italiae facies, triste, sed luculentum exhibent Spectaculum.

Equidem Sua Majestas Sacratissima nihil hactenus praetermiserat, quo effroenis hujus Hostis reprimat Audaciam, utve fideles suos Subditos a sensibiliore funesti hujus Belli onere Benigne sublevaret, spontaneis, quae plurimi fidelium Subditorum suorum, laudabili etiam Dominorum Statuum et Ordinum in Generalibus Regni Comitibus Anno 1792. dato Exemplo provocati liberaliter offerebant, Subsidiis contenta, reliquas sumptuosissimi hujus Belli Impensas non sine gravissimo Aerarii Regii Onere ipsamet Sua Majestas Caesareo Regia pertulit, tantum interim abest, ut Gratuita haec complurium Fidelium Suorum in Testimonium Verae Suae erga Patriam

Dilectionis facta oblata propulsandis Hostium Ausibus in praesens usque sufficere potuerint, ut potius eosdem ad colligendas extremas Vires Suas pellexisse videantur.

Sua quidem Caesareo Regia et Apostolica Majestas, nec ancipiti Cruentissimorum Conflictuum eventu, nec ullo dubio rerum Situ percellitur, quia in intemerata Fide Percharae Gentis Suae Hungariae eam collocat Fiduciam, ut avita hujus Virtute, non tantum Omne, quod imminet, Periculum propulsetur, sed et Humani, Divinique Juris Contemptor Inimicus, ad arma propediem ponenda, Pacemve Dignitati Augustae Suae Domus, tum Coronarum, quas Haereditate acceptas gerit, convenientem, quam hactenus superbe respuit, amplectendam permoveatur. Novit quippe Altesata Sua Majestas Sacratissima, Monarchiam Suam sub Augusta Maria Theresia Avia sua desideratissima, difficillimis Anni quadragesimi primi Temporibus Fide et Fortitudine Fidelium Suorum Hungarorum Servatam, et ideo non dubitat, dignam Praepotentum adeo Majorum Progeniem, paribus nunc etiam Studiis ad defendendam Augustae Suae Domus Dignitatem, et vindicandam ab interitu Patriam, provolaturam. Recalescet utique vetus ille Sanguis Martius, qui Haereditarias Augustae Suae Aviae Coronas contra tot Inimicorum firmavit Molimina, Novoque, et

illustri Facinore, conceptas Suae Majestatis Sacratissimae Spes amplissimas, et totius Europae explebit Expectationem.

Et haec sunt, quae Summefata Apostolica Caesareo Regia Majestas, Dominis Statibus, et Ordinibus Benigne proponenda, et declaranda esse duxit, eo addito, ut de iis solum, quae pro Firmando Regali Solio, defendendaque Avita Regni Constitutione, tuendisque Juribus, et Praerogativis Nobilitaribus, censervanda denique Religione, in his ad convulsionem cujuslibet Constitutionis, omnisque Religionis Eversionem tendentibus, hostilibus Moliminibus, tam pro praesenti, quam pro futuro e Re fore videbuntur, deliberent, eoque sua conferant Consilia, ut ad Gloriam Cumulum, quem Majorum Virtus peperit, novum illibatae erga Augustam Domum Fidelitatis, et insignis in Patriam, avitamque ejus Constitutionem Amoris addere possint Monumentum.

In reliquo, Summefata Sua Majestas Caesareo Regia Apostolica, Iisdem Dominis Statibus et Ordinibus Regni, Gratia Sua Caesareo-Regia Clementissime, ac jugiter propensa manet.

Per Sacram Caesaream et Regio Apostolicam Majestatem. Posonii Die 12. Novembris 1796.

Joannes Somogyi. m. p.

Posony 15-dik Nóvember 1796,

Bis dat, qui cito dat; nil dat, qui munera
tardat.

Hol van, Nemes Magyar! az a' Bizodalom?

A' melyet vár tőled az édes Hatalom.

'S nem mered kérdezni egy kegyes Atyától,

Mitsoda segédet vár édes Fijától?

Vitam et Sanguinem! pufzta hang magába,

Illik ugyan, való, egy hív nép' szájába,

De kéfz, és tehetős erő kell hozzája,

Mert kard pengés nélkül nints harmóniája.

Kérd meg, a' Felségnek mire van szüksége?

Vagy ha határtalan szívédnek kéfzsége,

Rajta — Lóra Legény! — indulj hamar győzni,

És még a' kérést is siess meg-előzni.

Tudod: a' tábornak hogy három a' hítja,

Az erőt erős kar, pénz, és kenyér víjja

Pedig mind a' három, úgy vélem, magából

Ki-telik a' Magyar Nemes Katonából.

Horváth Ádám.

Pozsonból Növ. 18-dikán: — „Sze-
redán (Növ. 16-dikán) Circuláris elegyes
Ülés (*Sessio Mixta*) vólt. Tegnap (Növ.
17-dikén) conferentzia tartatott a' Nádor-
Ispánynál: délutánni egy óra után pedig
a' Státusok és Rendek fel-mentek a' Vár-
ba, 's ott a' Refectóriumban várták a'
Nádor-Ispánt, ki is el érkezevén, mind-
nyájan fel mentünk a' nagy szálába, a' hol
igen igen nagy görög P. (Π) betű formá-
ra terített asztalokhoz, melyeknek két ágai
között is vólt. még egy hosszú asztal te-
rítve, le-ültünk. Az ebéd vígan folyt. A'
Primás, a' Nádor-Ispány' egészségéért dob-szó
's trombita-harsogás között ivott. A' Ki-
rály és Királyné is bé jöttek az ebédlő szo-
bába az ebéd vége felé, 's mind a' ketten
ittak a' Nemzet' virágzásáért. Ez után

Báró *Schilson* Ö Exc. ja fel-állván a' szé-
kére, sok Vivát kiáltások között ivott a'
Rajnai Ármádiánk' Vezérének *Károly* Fő-
Hertzegnek egészségéért. Az ebéd' végét
a' Várban ki-sütögettetett ágyúk' bömbölé-
sei követték. "

* * * * *

Tek. Nemes *Csanád* Vármegyében va-
gyon a' Mélt. és T. *Nagy-Kállói Kállay*
Famíliának egy igen jó helyen és széles-
sen ki-terjedett, 's a' földnek a' lelkén lé-
vő, mintegy 15 ezer Jugerumból álló (egy
Jugerum hat vékás földet téfzen) *Kaszape-
regh* nevű Pufztája. Ezen Pufzta-arendájá-
nak ideje, a' reánk jövő 1797-dik esztendő-
ben esendő Szent György napján el fog
telni, minthogy pedig azt a' fenn tisztelt
Mélt. és Tek. Família továbbá is árendá-
ba szándékozik ki adni, a' kiknek azt ki
venni kedvek lészzen, ne sajnálják mago-
kat akár Levelek által, akár személyesen
Tek. *Nagy-Kállói Kállay* Antal Úrnál je-
lenten *Batiz* nevű Helységbe *Szatth-
már* mellett, a' reánk jövő Új-esz-
tendő napjáig, ha pedig valaki a' ki-
árendálni akaró Urak között bővebbenn
akarna értekezni 's végezni ez eránt, a'
Debretzeni Víz-kereszt napi Vásárkor,
ugyan a' fenn írt Úrnál jelentse magát, 's
végképpen is végezhet vele *Debretzenbe*,
és tíz esztendőkre is ki veheti az egész
Pufztát árendába. Az e' pontban szólló Le-
velek a' Postán per *Szatthmár* útasíttassa-
nak *Batizra*.